

วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากร กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใ้ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ป่วยสาบักหลังผ่าตัดทรวงอกและพยาบาลที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับผู้ป่วยศัลยกรรมทรวงอกของโรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลศิริราช และโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

ลักษณะของตัวอย่างประชากร

1. ผู้ป่วย เป็นผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเกี่ยวกับปอดและหัวใจ ทั้งเพศหญิงและชาย มีอายุตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

ก. เป็นผู้ป่วยที่อยู่ในระยะเวลาหลังผ่าตัดวันที่ 3 ถึงวันที่ 9

ข. รู้สึกตัว รับรู้เวลา สถานที่ บุคคล เป็นอย่างดี

ค. ไม่อยู่ห้องแยกเนื่องจากโรคติดต่อ

ง. ยินดีให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

2. พยาบาล เป็นพยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรอนุปริญญา หรือปริญญาตรี ปฏิบัติงานอยู่ในตำแหน่งหัวหน้าทีม รongหัวหน้าทีม พยาบาลประจำการและครูพยาบาล ซึ่งได้ปฏิบัติงานกับผู้ป่วยศัลยกรรมทรวงอกมาแล้วอย่างน้อย 6 เดือน

วิธีสุ่มตัวอย่าง

1. ผู้ป่วย โดยการจำแนกผู้ป่วยที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ ซึ่งเข้ารับการ-

รักษาในโรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลรามาริบัติ โรงพยาบาลศิริราช และโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ระยะเวลาภายหลังผ่าตัด และเพศ ในแต่ละวันที่ทำการสัมภาษณ์ผู้ป่วยใดทำการคัดเลือกผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเกี่ยวกับอวัยวะในทรวงอกเป็นระยะเวลา 3-9 วัน ทั้งเพศหญิงและชาย ภายในวันที่ 6 มีนาคม 2521 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2521 เป็นจำนวน 30 คน

2. พยาบาล โดยการจำแนกพยาบาลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ ซึ่งปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยที่ให้การพยาบาลหลังผ่าตัดแก่ผู้ป่วยศัลยกรรมทรวงอกในโรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลรามาริบัติ โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ใดทำการคัดเลือกพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมทรวงอกของโรงพยาบาลราชวิถี และโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย เป็นจำนวน 14 คน และ 12 คน ตามลำดับ โดยไม่คัดออก ส่วนโรงพยาบาลศิริราช และ โรงพยาบาลรามาริบัติ ใดทำการคัดเลือกพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมทั่วไปโดยมอบให้หัวหน้าพยาบาลและหัวหน้าตึก เป็นผู้ทำการคัดเลือกตัวอย่างประชากร เป็นจำนวนโรงพยาบาลละ 12 คน

✓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ความนึกเห็นของผู้ป่วยและพยาบาล เกี่ยวกับความต้องการหลังผ่าตัดของผู้ป่วยศัลยกรรมทรวงอกซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยก่อนที่จะสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาบทความและข้อมูลต่าง ๆ จากตำรา วารสาร การสัมภาษณ์ทั้งผู้ป่วยและพยาบาลที่มีประสบการณ์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นสองส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความนึกเห็นเกี่ยวกับความต้องการของผู้ป่วยศัลยกรรมทรวงอก ในส่วนนี้จะมีข้อความที่เหมือนกันสองชุด ต่างกันเฉพาะสรรพนามที่ใช้เพื่อความเหมาะสมของผู้ป่วยและพยาบาล จัดทำแบบอัตราส่วนไทกา (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวนทั้งสิ้น 116 ข้อ แบ่งออกเป็น

1. ความต้องการทางคานส์รีวิทยา ไคแก

- ก. ความต้องการออกซิเจน
- ข. ความต้องการอาหาร น้ำ และอิเล็กโทรลัยต์
- ค. ความต้องการขับถ่าย
- ง. ความต้องการพักผ่อน
- จ. ความต้องการควบคุมอุณหภูมิ
- ฉ. ความต้องการออกกำลังกาย
- ช. ความต้องการความสะอาด
- ซ. ความต้องการหลีกเลี่ยงจากความเจ็บปวด
- ฅ. ความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการทางจิตใจ ไคแก

- ก. ความต้องการความรัก
- ข. ความต้องการความเป็นเจ้าของ
- ค. ความต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง
- ง. ความต้องการมีคุณค่าและความภาคภูมิใจ
- จ. ความต้องการความสำเร็จ
- ฉ. ความต้องการสันติภาพและสิ่งเพื่อกเพื่อก
- ช. ความต้องการติดต่อสื่อสาร
- ซ. ความต้องการความคิดสร้างสรรค์
- ฅ. ความต้องการดำเนินกิจกรรมส่วนตัว

3. ความต้องการทางด้านวิญญาณ ไคแก

- ก. ความต้องการความเชื่อ
- ข. ความต้องการความหวัง
- ค. ความต้องการความมีเหตุผล
- ง. ความต้องการความปลอบใจ

จ. ความต้องการความมีเสรีภาพ

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นพยาบาลเป็นผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อความต้องการแต่ละข้อว่า ผู้ตอบมีความเข้าใจว่าผู้ปวยมีความต้องการมากน้อยเพียงใด สำหรับผู้ปวยใช้วิธีทำการสัมภาษณ์โดยให้ผู้ช่วยสัมภาษณ์ 1 ท่าน ทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการและขอว่าผู้ปวยมีความต้องการมากเพียงใด

สำหรับการให้คะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้ คือ

ต้องการมากที่สุด	คะแนน	5
ต้องการมาก	คะแนน	4
ต้องการปานกลาง	คะแนน	3
ต้องการน้อย	คะแนน	2
ไม่ต้องการ	คะแนน	1

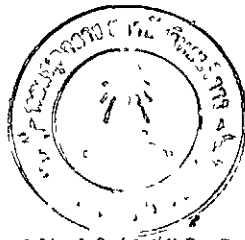
การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการพยาบาลจำนวน 10 ท่าน โดยกำหนดเกณฑ์การเลือก ดังนี้

เป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการพยาบาลอย่างน้อย 10 ปี และอยู่ในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง คืออาจารย์พยาบาล ผู้ตรวจการพยาบาลและพยาบาลหัวหน้าตึก

จากเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้เลือกอาจารย์พยาบาลจากสถาบันการศึกษา ผู้ตรวจการพยาบาลและหัวหน้าตึก จากโรงพยาบาลต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร ดังรายชื่อสถาบันต่อไปนี้ (ดูรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก)

1. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	จำนวน	3	ท่าน
2. ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	จำนวน	2	ท่าน
3. โรงพยาบาลราชวิถี	จำนวน	1	ท่าน
4. โรงพยาบาลตำรวจ	จำนวน	1	ท่าน

5. แผนกพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จำนวน 3 ทาน

เมื่อเลือกผู้ทรงคุณวุฒิได้แล้ว ผู้วิจัยจึงขอหนังสือแนะนำตัวจากหัวหน้าแผนกวิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน เพื่อขอความร่วมมือในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม จำนวน 90 ข้อ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านได้ตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแยกรายการในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไข เปลี่ยนแปลงลดยกคำให้เหมาะสม สำหรับจำนวนข้อได้เพิ่มเป็น 116 ข้อ ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

ก. ขอรายการที่เพิ่มเติม

1. หมวดออกซิเจน จากข้อที่ว่า "การสังเกตอาการที่แสดงให้ทราบว่ามีการะมัดผิดปกติเกี่ยวกับการหายใจ" เพิ่มเติมขอรายการดังนี้

ข้อที่ 1 การสังเกตอาการเปลี่ยนแปลงทางการหายใจที่แสดงให้ทราบว่ามีการขาดออกซิเจน ได้แก่ อัตราการหายใจอาจเร็วหรือช้ากว่าเดิม ลักษณะการหายใจอาจตื้นขึ้นหรือหายใจเหมือนมีหลอดลมอุดกั้น จุกบาน หรือท้องโซกกลมเนื้อหนาทอง หรือหน้าอกคานใดคานหนึ่งไม่ขยาย

ข้อที่ 2 การสังเกตอาการเปลี่ยนแปลงของชีพจรและแรงดันเลือดที่แสดงให้ทราบว่ามีการขาดออกซิเจน ได้แก่ ในระยะแรกชีพจรเร็วและแรงดันเลือดสูงต่อมาชีพจรเบา เหนือ และแรงดันเลือดตก

ข้อที่ 3 การสังเกตอาการกระสับกระส่ายอันเป็นผลจากการหายใจไม่พอ

ข้อที่ 4 การสังเกตอาการที่แสดงถึงภาวะปอดแฟบ ได้แก่ ไซสูงชีพจรเร็ว

ข้อที่ 5 การใช้เครื่องสูดฝั งเสียงหายใจ ประเมินสภาวะของปอดว่ามีบวม น้ำ หรือมีเสมหะคั่งหรือปกติ

ข้อที่ 6 การสังเกตลักษณะสีของผิวหนังว่าแสดงถึงภาวะขาดออกซิเจน หรือปกติ

ข้อที่ 7 การใช้เครื่องหูฟัง ฟังจังหวะการเต้นของหัวใจ ประเมิน ภาวะการทำงานของหัวใจ เพื่อให้การช่วยเหลือเบื้องต้น

ข้อที่ 8 การวัดความดันโลหิตและประเมินภาวะไตอักเสบหรือผิดปกติ

ข้อที่ 9 การรายงานแพทย์ทราบทันทีภายหลังที่สังเกตพบอาการผิดปกติทางการหายใจ ซึ่งจะมี แรงดันเลือดและอาการกระวนกระวาย

จากข้อที่ว่า "จัดเตรียมให้มีอุปกรณ์ในการให้ออกซิเจน และออกซิเจน พร้อมที่จะใช้ไคทันที ทุกเวลา เมื่อจำเป็น" เพิ่มเติมขอรายการดังนี้

ข้อที่ 10 การจัดเตรียมมีให้มีอุปกรณ์เกี่ยวกับการให้ออกซิเจนและ เครื่องช่วยหายใจพร้อมที่จะใช้ไคทันที ทุกเวลา เมื่อจำเป็น

ข้อที่ 11 การใช้เครื่องช่วยหายใจแก่ผู้ป่วยไคทันที เมื่อจำเป็น

ข้อที่ 12 การทำความสะอาดอุปกรณ์การช่วยหายใจที่ไรแล้วทุก 24

ชั่วโมง

จากข้อที่ว่า "การช่วยกู้คืนเสมหะออกไคหมด ทันที เมื่อจำเป็น" เพิ่มเติมขอรายการดังนี้

ข้อที่ 13 การช่วยกู้คืนเสมหะออกไคหมด ทันที เมื่อจำเป็น

ข้อที่ 14 การป้องกันการนำเชื้อโรคสู่ผู้ป่วยโดยคำนึงถึงเทคนิคของ ความสะอาดปราศจากเชื้อโรคในขณะที่ทำการกู้คืนเสมหะ

จากข้อที่ว่า "การช่วยเหลือเพื่อให้การหายใจดีขึ้น และปกคขยายไคดีขึ้นโดยการยกหัวเตียง และเปลี่ยนท่านอน" เพิ่มเติมขอรายการดังนี้

ข้อที่ 15 การยกหัวเตียงเพื่อให้การหายใจดีขึ้นและปกคขยายไคดีขึ้น

ข้อที่ 16 การเปลี่ยนท่านอนเพื่อให้การไหลเวียนโลหิตดีขึ้น

ข้อที่ 17 การพลิกตะแคงและคบหลัง เพื่อกระตุ้นให้ผู้ป่วยไอเอา

เสมหะออกมา

2. หมวดอาหาร น้ำ และอิเล็กทรอนิกส์ มีขอรายการที่เพิ่มเติมในหมวดนี้ เป็นจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อที่ 27 ที่ว่า "การประเมินความสมดุลของน้ำและอิเล็กทรอนิกส์ตลอด 24 ชั่วโมง" และข้อที่ 29 ที่ว่า "การรายงานให้แพทย์ทราบทันทีเมื่อผู้ป่วยล้มตาย ปัสสาวะมากหรือน้อยกว่าเกิน"

3. หมวดการขยับถ่าย มีขอรายการที่เพิ่มเติมในหมวดนี้เป็นจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อที่ 35 ที่ว่า "การตรวจสอบ บันทึก เกี่ยวกับจำนวนและลักษณะของปัสสาวะและอุจจาระประจำวัน"

4. หมวดการพักผ่อน มีขอรายการที่เพิ่มเติมในหมวดนี้เป็นจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อที่ 37 ที่ว่า "การเตรียมผู้ป่วยเพื่อให้อุณหภูมิปกติ เช่น การนวดหลัง เพื่อกระตุ้นการไหลเวียนโลหิต ความเพลิดเพลินทางใจ การขยับถ่าย ความสะอาดและความสุขสบายทั่วไป" และข้อที่ 42 ที่ว่า "การช่วยเหลือเมื่อผู้ป่วยนอนไม่หลับ เช่น การทำความสะอาดร่างกาย การนวดหลัง การสนทนาไปตามสาเหตุ การช่วยจัดที่นอน และทานอนให้สบาย"

5. หมวดการควบคุมอุณหภูมิ มีขอรายการที่เพิ่มเติมในหมวดนี้เป็นจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อที่ 43 ที่ว่า "การตรวจวัดอุณหภูมิของร่างกายเพื่อช่วยควบคุมให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม"

6. หมวดการออกกำลังกาย มีขอรายการที่เพิ่มเติมในหมวดนี้เป็นจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อที่ 49 ที่ว่า "การกระตุ้น ให้กำลังใจ และช่วยเหลือให้ผู้ป่วยโค่ออกกำลังกายและขอไหล ตามกำหนดเวลาในแผนการรักษาพยาบาล" และข้อที่ 50 ที่ว่า "การกระตุ้นให้กำลังใจและช่วยเหลือให้ผู้ป่วยหัดเดินโดยเร็วหลังผ่าตัด ตามสภาพของผู้ป่วย"

7. หมวดความสะอาด มีขอรายการที่เพิ่มเติมในหมวดนี้เป็นจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อที่ 55 ที่ว่า "การจัดสิ่งแวดล้อมให้สะอาด เรียบร้อย และปราศจากกลิ่นรบกวน"

8. หมวดการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด มีขอรายการที่เพิ่มเติมในหมวดนี้เป็นจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อที่ 61 ที่ว่า "การกระทำควรร่างกายของผู้ป่วยควรมีมือที่แมนยำ และแผ่วเบา" และข้อที่ 62 ที่ว่า "การบอกเล่าให้ผู้ป่วยรู้สึกเจ็บจะให้การพยาบาลควกริยาและนำเสียงที่ส่งเสริมกำลังใจเพื่ามีให้กำลังใจการกระทำนั้น"

9. หมวดความปลอดภัยและความมั่นคง มีขอรายการที่เพิ่มเติมในหมวดนี้ เป็นจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อที่ 84 ที่ว่า "การติดตามผลการรักษาพยาบาลแก่ผู้ป่วยอย่างสม่ำเสมอ" และข้อที่ 85 ที่ว่า "ความเข้มงวดในหลักความสะอาดปราศจากเชื้อโรคในการกระทำต่อร่างกายผู้ป่วย เช่น การให้ยา การให้น้ำยาทางเส้นเลือดดำ การทำแผล การวัดปรอท ฯลฯ"

10. หมวดความสำเร็จ จากข้อที่ว่า "ผู้ป่วยสามารถไอและหายใจเข้าออกลึก ๆ ได้ก็ภายหลังผ่าตัด" เพิ่มเติมขอรายการคือ ข้อที่ 90 ที่ว่า "ผู้ป่วยสามารถไอเอาเสมหะออกมาได้ก็ภายหลังผ่าตัด" และข้อที่ 91 ที่ว่า "ผู้ป่วยสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้ก็ภายหลังผ่าตัด"

ข. ขอรายการที่แก้ไขข้อความ

1. หมวดออกซิเจน มีขอรายการที่แก้ไขข้อความ คือข้อที่ 20 ข้อความเดิม "การช่วยเหลือให้สายยางที่ระบายของเหลวและอากาศจากช่องเยื่อหุ้มปอดไม่มีการอุดตันและให้มีการไหลสะดวก" เปลี่ยนเป็น "การช่วยป้องกันและแก้ไขเพื่อมิให้ท่อระบายของเหลวและอากาศจากช่องเยื่อหุ้มปอดมีการอุดตันและให้ไหลสะดวก"

2. หมวดการรับถ่าย มีขอรายการที่แก้ไขข้อความคือ ข้อที่ 34 ข้อความเดิม "ขณะที่ไซม่อนนอนหรือที่ปลัสวาระ จัดให้ผู้ป่วยโคอยู่เป็นสัดส่วน เช่น ก้นมาน และจัดให้อยู่ในท่าที่สบาย" เปลี่ยนเป็น "ขณะที่ไซม่อนนอน หรือที่ปลัสวาระ ช่วยให้ผู้ป่วยถ่ายโคสะดวกขึ้น เช่น ก้นมานใหม่คซิด จัดให้อยู่ในท่าที่สบายและให้เวลาผู้ป่วย"

3. หมวดการพักผ่อน มีขอรายการที่แก้ไขข้อความคือ ข้อที่ 38 ข้อความเดิม "การปลุกผู้ป่วยที่กำลังหลับ เพื่อการวัดปรอท จับชีพจร โดยเฉพาะเวลากลางคืนและเช้ามืด" เปลี่ยนเป็น "ไม่ควรปลุกผู้ป่วยที่กำลังหลับเพื่อวัดปรอทตามกำหนดเวลาปฏิบัติการพยาบาลประจำวัน" ข้อที่ 39 ข้อความเดิม "การปลุกผู้ป่วยตอนเช้ามืด เพื่อให้การช่วยเหลือเรื่องกิจวัตรประจำวัน" เปลี่ยนเป็น "การไม่ปลุกผู้ป่วยตอนเช้ามืด เพื่อทำความสะดวกส่วนบุคคลตามกำหนดเวลาปฏิบัติการพยาบาลประจำวัน" ข้อที่ 40 ข้อความเดิม "การกระตุ้น

ใหญ่ป่วยลุกเดิน หรือฝึกปฏิบัติหลังผ่าตัดในเวลาภาคเช้า" เปลี่ยนเป็น "ไมควรรกระตุ้นให้ผู้ป่วยลุกเดิน หรือฝึกปฏิบัติเป็นเวลาตามแผนการพยาบาลหลังผ่าตัดในเวลาที่ยุป่วยนอนหลับ หรือการพักผ่อน"

4. หมวดความสะอาด มีขอรายการที่แก้ไขขอความ คือ ข้อที่ 52 ข้อความเดิม "การยินยอมให้ผู้ป่วยใดทำความสะอาดร่างกายเวลาใดก็ได้ และพร้อมที่จะให้การช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกตลอดเวลา" เปลี่ยนเป็น "การยินยอมเปลี่ยนเวลาทำความสะอาดร่างกายของผู้ป่วยเพื่อใหญ่ป่วยพอใจหรือใดพักนอนและพร้อมที่จะให้การช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกในโอกาสนั้น ๆ"

5. หมวดความบริก มีขอรายการที่แก้ไขขอความ คือ ข้อที่ 68 ข้อความเดิม "การประทับประคองบาศแผล เวลาผู้ป่วยลุกนั่ง เวลาไอ หรือลงจากเตียง" เปลี่ยนเป็น "การประทับประคองบาศแผล เวลาผู้ป่วยลุกนั่ง เวลาไอ หรือลงจากเตียง และผูกจาลดรอยในใจเมื่อดูป่วยรู้สึกเจ็บหรือกลัว"

6. หมวดความทองการความคิดสร้างสรรค์ มีขอรายการที่แก้ไขขอความ คือ ข้อที่ 98 ข้อความเดิม "เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยใดมีส่วนร่วมในการพิจารณากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดของผู้ป่วยเอง" เปลี่ยนเป็น "เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยใดมีส่วนร่วมในการ ออกความคิดเห็นและพิจารณากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนหลังผ่าตัดของผู้ป่วยเอง"

7. หมวดความหวัง มีขอรายการแก้ไขขอความคือ ข้อที่ 104 ข้อความเดิม "การผ่าตัดช่วยใหญ่ป่วยหายจากโรคใด" เปลี่ยนเป็น "การให้ความมั่นใจว่าการผ่าตัดช่วยใหญ่ป่วยหายจากโรคใด" ข้อที่ 105 ข้อความเดิม "การผ่าตัดช่วยใหญ่ป่วยใดมีกิจกรรมและการดำรงชีวิตประจำวัน" เปลี่ยนเป็น "การให้ความหวังว่า การผ่าตัดช่วยใหญ่ป่วยใดมีกิจกรรม และการดำรงชีวิตประจำวันใดควยตนเองอย่าง เป็นอิสระตามระดับความสามารถ" และข้อที่ 106 ข้อความเดิม "การผ่าตัดช่วยใหญ่ป่วยประกอบอาชีพใด" เปลี่ยนเป็น "การให้ความหวังว่าการผ่าตัดช่วยใหญ่ป่วยประกอบอาชีพใด"

การหาความเที่ยง (Reliability)

การหาความเที่ยงของแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้พยาบาลที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับผู้ป่วยศัลยกรรมทรวงอกภายหลังผ่าตัด ในโรงพยาบาลนครเชียงใหม่ สอบแบบสอบถามจำนวน 10 ท่าน ส่วนผู้ป่วยนั้นผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ป่วยศัลยกรรมทรวงอกภายหลังผ่าตัด ในโรงพยาบาลราชวิถีด้วยตนเอง เป็นจำนวน 10 ท่าน เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ได้นำมาหาความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งสองชุด โดยวิธีหาความเที่ยงแบบแบ่งครึ่ง (Split-Half Method) โดยการนำคะแนนที่ได้มาแบ่งครึ่ง เป็นข้อถูกๆ หนึ่ง เป็นข้อผิดๆ หนึ่ง แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยวิธีของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) นอกจากนั้นแล้วผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อให้ผู้ป่วยได้เข้าใจโดยง่าย และเรียงลำดับข้อความให้ต่อเนื่องกันใหม่ สำหรับแบบสอบถามความคิดเห็นของพยาบาลมีได้แก้ไขข้อความใหม่แก้ไขจัดเรียงลำดับข้อความให้เป็นที่เกี่ยวกับแบบสอบถามของผู้ป่วยเท่านั้น

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ป่วยและพยาบาล ได้หาความเที่ยงครั้งฉบับแรกกับ 0.59 และ 0.96 ตามลำดับ แล้วนำค่าที่ได้ของแต่ละฉบับมาหาความเที่ยงทั้งฉบับอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้สูตรของสเปียร์แมน-บราวน์ (Spearman-Brown) ได้ค่าเท่ากับ 0.74 และ 0.98 ตามลำดับ

สูตรของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน¹

$$r_{oe} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

¹N.M. Downie and R.W. Heath, Basic Statistical Method, 3d ed.

(New York : Harper & Row Publishers, 1974), p. 93.

$$r_{oe} = \text{แทนค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครั้งฉบับ}$$

$$\Sigma X, \Sigma Y = \text{ผลรวมของคะแนนข้อถูกและข้อผิด}$$

$$\Sigma X^2, \Sigma Y^2 = \text{ผลรวมของกำลังสองของคะแนนข้อถูกและข้อผิด}$$

$$N = \text{จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง}$$

สูตรของสเปียร์แมน-บราวน์¹

$$r_{tt} = \frac{2 r_{oe}}{1 + r_{oc}}$$

$$r_{tt} = \text{แทนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ}$$

การรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำตัวจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปถึงผู้อำนวยการของโรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลศิริราช และโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย และไปถึงหัวหน้าภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี เพื่อขออนุญาตให้พยาบาลคอมแบบสอบถาม และทำการสัมภาษณ์ผู้ป่วยคัดสรรม หรวงอก

2. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรพยาบาล สำหรับโรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ได้ขออนุญาตให้ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม กับหัวหน้ากักคัดสรรมหวรวงอกด้วยตนเอง พร้อมกับอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามและไปรับแบบสอบถามกลับคืนภายในเวลาที่กำหนด สำหรับโรงพยาบาลศิริราช ได้นำแบบสอบถาม

¹Ibid., p. 244.

ไปมอบไว้กับหัวหน้าแผนกพยาบาล พร้อมกับอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะทำการศึกษาในครั้งนี้ และกำหนดระยะเวลาที่ไปรับคืน ส่วนโรงพยาบาลรามาริมที ได้ รัับอนุญาตให้พบกับบุคลากรพยาบาลแผนกศัลยศาสตร์ เกี่ยวกับการแจกแบบสอบถาม และได้ รัับอนุญาตให้พบกับหัวหน้าตึกเพื่ออธิบายเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดระยะเวลา รัับคืน ซึ่งใช้เวลาในการรวบรวมแบบสอบถามคืนทั้งสิ้นเป็นเวลา 3 สัปดาห์ รวมแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 50 ฉบับ ได้รัับคืนมาทั้งหมด 48 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.00 เมื่อตรวจสอบแล้วมีแบบสอบถามที่ไข้ไข้จริง จำนวน 45 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.00 ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

โรงพยาบาลราชวิถี	จำนวน	14	ฉบับ
โรงพยาบาลรามาริมที	จำนวน	12	ฉบับ
โรงพยาบาลศิริราช	จำนวน	8	ฉบับ
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย	จำนวน	11	ฉบับ

3. ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากรผู้ป่วยตามแบบสอบถามที่ได้ รัสร้างขึ้นด้วยตนเอง พร้อมกับผู้ช่วยสัมภาษณ์อีก 1 คน ซึ่งเป็นผู้ที่จบการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต (พยาบาล) ผู้วิจัยได้อธิบายถึงวิธีการใช้แบบสอบถามเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ และให้ ทดลองสัมภาษณ์ผู้ช่วยเพื่อให้ความเข้าใจเกี่ยวกับแบบสอบถาม ส่วนระยะเวลาและจำนวน รั้งของการสัมภาษณ์ผู้ช่วยแต่ละคนขึ้นอยู่กับสภาวะอาการของผู้ป่วย ผู้ป่วยบางรายอาจให้ การสัมภาษณ์เป็นจำนวน 3 รั้ง เพื่อมิให้ผู้ป่วยเหนื่อยเกินไป และได้พักผ่อนเพียงพอ ซึ่งใช้ เวลาในการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ รวมการสัมภาษณ์ผู้ช่วยทั้งหมดเป็นจำนวน 30 ฉบับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

โรงพยาบาลราชวิถี	จำนวน	14	ฉบับ
โรงพยาบาลรามาริมที	จำนวน	2	ฉบับ
โรงพยาบาลศิริราช	จำนวน	3	ฉบับ
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย	จำนวน	11	ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อ

1. หาคารายละเอียดของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ก. สถานภาพของผู้ป่วย เกี่ยวกับ เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพการสมรส การวินิจฉัยโรค การผ่าตัด จำนวนครั้งของการผ่าตัด ระยะเวลาภายหลังผ่าตัด ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และที่อยู่ปัจจุบัน

ข. สถานภาพของพยาบาล เกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษา ตำแหน่ง การอบรมพิเศษ ระยะเวลาในการอบรม และประสบการณ์

2. หาค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t - test) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ป่วยและพยาบาล เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการหลังผ่าตัดของผู้ป่วย ศัลยกรรมทรวงอก โดยจำแนกตามลักษณะความตองการหลังผ่าตัด คือ ความตองการทางความ สรีรวิทยา จิตใจ และวิญญาณ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. คำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร¹

$$\bar{x} = \frac{\sum f \cdot x}{N}$$

เมื่อ \bar{x} = ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum f \cdot x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

¹ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ 4. (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 40.

2. คำนวณหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร¹

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

3. การทดสอบภาวะแห่งความแปรปรวน (Variance, σ^2) ของตัวอย่างทั้งสอง หรือทดสอบว่า $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ หรือไม่ โดยการใ้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ดังนี้

ก. ทั้งสมมติฐาน $H_0 : \sigma_1^2 = \sigma_2^2$

ข. $F = \frac{s_1^2}{s_2^2}$ เมื่อ $s_1^2 > s_2^2$ ²

~ Degree of Freedom = $n_1 - 1$, $n_2 - 1$

ค. ถ้า F ที่ได้จากการคำนวณน้อยกว่า F จากตาราง ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่กำหนดให้ ณ ชั้นแห่งความเป็นอิสระทั้งสอง หมายความว่าผลการทดสอบไม่มีนัยสำคัญ ดังนั้นตัวอย่างทั้งสองมาจากประชากรที่มีความแปรปรวนเหมือนกัน ใช้ค่าทดสอบที (t-test) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 51.

² Wilford J. Dixon and Frank J. Massey, Introduction to Statistical Analysis (Tokyo : Tosho Printing Co., Ltd., 1951), p.110.

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)s_1^2 + (n_2-1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

ง. ถ้า F ที่ได้จากการคำนวณมีค่ามากกว่า F จากตาราง ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่กำหนดให้ ณ อันแห่งความเป็นอิสระทั้งสอง หมายความว่า ผลการทดสอบมีนัยสำคัญ แสดงว่าตัวอย่างทั้งสองไม่ได้มาจากประชากรที่มีความแปรปรวนเหมือนกัน ใช้การทดสอบค่าที (t -test) วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

$$\text{Degree of Freedom} = \frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2} \right)}{\left(\frac{s_1^2}{n_1} \right)^2 + \left(\frac{s_2^2}{n_2} \right)^2}$$

เมื่อ $t =$ อัตราส่วนวิกฤติ

$\bar{x}_1 =$ ค่าคะแนนเฉลี่ยของข้อมูลชุดที่ 1

$\bar{x}_2 =$ ค่าคะแนนเฉลี่ยของข้อมูลชุดที่ 2

$s_1 =$ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลชุดที่ 1

$s_2 =$ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลชุดที่ 2

¹ Ibid., p. 116.

² Ibid., p. 119.

$$n_1 = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของข้อมูลชุดที่ 1}$$

$$n_2 = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของข้อมูลชุดที่ 2}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย